

Gabra tal-ġurisprudenza

Kawzi magħquda C-682/18 u C-683/18

Frank Peterson vs Google LLC *et*

u

Elsevier Inc. vs Cyando AG

(talbiet għal deċiżjoni preliminari mressqa mill-Bundesgerichtshof)

Sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja (Awla Manja) tat-22 ta' Ġunju 2021

“Rinviju għal deċiżjoni preliminari – Proprjetà intellettuali – Drittijiet tal-awtur u drittijiet relatati – Tqegħid għad-dispożizzjoni u ġestjoni ta' pjattaforma ta' kondivizzjoni ta' vidjos jew ta' pjattaforma ta' hosting u ta' kondivizzjoni ta' fajls – Responsabbiltà tal-operatur għal ksur ta' drittijiet tal-proprjetà intellettuali mwettqa mill-utenti tal-pjattaforma tiegħu – Direttiva 2001/29/KE – Artikoli 3 u 8(3) – Kuncett ta' 'komunikazzjoni lill-pubbliku' – Direttiva 2000/31/KE – Artikoli 14 u 15 – Kundizzjonijiet sabieħ wieħed jibbenefika mill-eżenzjoni mir-responsabbiltà – Assenza ta' għarfien ta' ksur konkret – Notifika ta' tali ksur bhala kundizzjoni biex jinkiseb digriet ġudizzjarju”

1. *Approssimazzjoni tal-legiżlazzjonijiet – Drittijiet tal-awtur u drittijiet relatati – Direttiva 2001/29 – Armonizzazzjoni ta' ċerti aspetti tad-drittijiet tal-awtur u ta' drittijiet relatati fis-soċjetà tal-informazzjoni – Għan (Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea, Artikoli 11 u 17(2); Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill 2001/29, premessi 3, 9, 10, 23 u 31)*

(ara l-punti 63 sa 65)

2. *Approssimazzjoni tal-legiżlazzjonijiet – Drittijiet tal-awtur u drittijiet relatati – Direttiva 2001/29 – Armonizzazzjoni ta' ċerti aspetti tad-drittijiet tal-awtur u ta' drittijiet relatati fis-soċjetà tal-informazzjoni – Komunikazzjoni lill-pubbliku – Kuncett – Operatur ta' pjattaforma ta' kondivizzjoni ta' vidjos jew ta' pjattaforma ta' hosting u ta' kondivizzjoni ta' fajls – Tqegħid għad-dispożizzjoni illegali lill-pubbliku ta' kontenut protett, mill-utenti ta' din il-pjattaforma – Esklużjoni – Eċċezzjoni – Portata (Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill 2001/29, Artikolu 3(1))*

(ara l-punti 66 sa 75, 77 sa 86, 92 sa 102, dispożittiv 1)

3. *Approssimazzjoni tal-legiżlazzjonijiet – Kummerċ elettroniku – Direttiva 2000/31 – Responsabbiltà tal-fornituri intermedjarji – Kamp ta' applikazzjoni – Responsabbiltà tal-operatur ta' pjattaforma ta' kondivizzjoni ta' vidjos jew ta' pjattaforma ta' hosting u ta'*

kondiviżjoni ta' fajls għal ksur ta' drittijiet tal-proprjetà intellettuali mwettaq mill-utenti tal-pjattaforma tiegħu – Inkluzjoni – Kundizzjoni – Assenza ta' għarfien ta' ksur konkret (Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill 2000/31, Artikolu 14(1)(a))

(ara l-punti 43 sa 106, 107, 109, 111, 112, 114, 116, 118, dispożittiv)

4. *Approssimazzjoni tal-leġislazzjonijiet – Drittijiet tal-awtur u drittijiet relatati – Direttiva 2001/29 – Armonizzazzjoni ta' certi aspetti tad-drittijiet tal-awtur u ta' drittijiet relatati fis-socjetà tal-informazzjoni – Rimedji ġudizzjarji – Possibbiltà li jinkiseb digriet fuq talba mill-proprjetarju ta' drittijiet tal-awtur jew ta' dritt relatat kontra l-operatur ta' pjattaforma online – Pjattaforma użata minn terz sabiex jippreġudika d-dritt tal-proprjetarju fl-assenza ta' għarfien ta' dan il-fatt minn dan l-operatur – Ammissibbiltà – Kundizzjoni – Verifika li taqa' fuq il-qorti nazzjonali (Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea, Artikoli 16 u 2; Direttivi tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill 2000/31, Artikolu 14(1), 2001/29 u 2001/29, Artikolu 8(1))*

(ara l-punti 128 sa 130, 133, 136, 143 u dispożittiv)

Sunt

Fl-istat attwali tad-dritt tal-Unjoni, l-operaturi ta' pjattaformi online bħala prinċipju ma jwettqux, huma stess, komunikazzjoni lill-pubbliku tal-kontenut protett mid-drittijiet tal-awtur li l-utenti tagħhom iqiegħdu illegalment online.

Madankollu, dawn l-operaturi jwettqu tali komunikazzjoni bi ksur tad-drittijiet tal-awtur jekk jikkontribwixxu, lil hinn mis-sempliċi tqegħid għad-dispożizzjoni ta' pjattaformi, billi jagħtu aċċess lill-pubbliku għal dan il-kontenut.

Fit-tilwima li wasslet għall-ewwel kawża (C-682/18), Frank Peterson, produttur tal-mużika, qed ifittex lil YouTube u lir-rappreżentant legali tiegħu Google quddiem il-qorti Ġermaniżi dwar it-tqegħid online, fuq YouTube, fl-2008, ta' diversi fonogrammi li fuqhom huwa jallega li għandu diversi drittijiet. Dan it-tqegħid online twettaq minn utenti ta' din il-pjattaforma mingħajr l-awtorizzazzjoni tiegħu. Dawn huma titoli tal-album A Winter Symphony tal-artista Sarah Brightman kif ukoll registrazzjonijiet awdjo privati mwettqa waqt il-kunċerti tat-tour tagħha "Symphony Tour".

Fit-tilwima li wasslet għat-tieni kawża (C-683/18), id-dar tal-pubblikazzjoni Elsevier qed tfittex lil Cyando quddiem il-qorti Ġermaniżi dwar it-tqegħid online, fil-pjattaforma ta' hosting tagħha u ta' kondiviżjoni ta' fajls "Uploaded", fl-2013, ta' diversi xogħlijiet tagħhom li fuqhom Elsevier għandha d-drittijiet esklużivi. Dan it-tqegħid online twettaq minn utenti ta' din il-pjattaforma mingħajr l-awtorizzazzjoni tagħha. Dawn huma x-xogħlijiet Gray's Anatomy for Students, Atlas of Human Anatomy u Campbell-Walsh Urology, li setgħu jiġu kkonsultati fuq Uploaded permezz tal-kollezzjonijiet ta' links rehabgate.com, avaxhome.ws u bookarchive.ws.

Il-Bundesgerichtshof (il-Qorti Federali tal-Ġustizzja, il-Ġermanja), adita b'dawn iż-żewġ kawżi, ressqet diversi domandi preliminari lill-Qorti tal-Ġustizzja sabiex din tal-aħħar tippreċiża, fost l-ohrajn, ir-responsabbiltà tal-operaturi ta' pjattaformi online fir-rigward ta' xogħlijiet protetti mid-drittijiet tal-awtur li jiġu ppubblikati online fuq dawn il-pjattaformi, b'mod illegali, mill-utenti tagħhom.

Din ir-responsabbiltà giet eżaminata mill-Qorti tal-Ġustizzja taht is-sistema applikabbli fiż-żmien meta sehnew il-fatti li jirriżultaw mid-Direttiva 2001/29 dwar id-drittijiet tal-awtur¹, id-Direttiva 2000/31 dwar il-kummerċ elettroniku², kif ukoll id-Direttiva 2004/48 dwar l-infurzar tad-drittijiet tal-proprjetà intellettwali³. Id-domandi preliminari magħmula ma jikkonċernawx is-sistema, li dahlet fis-sehħ wara ż-żmien li fih sehnew il-fatti, stabbilita bid-Direttiva 2019/790 dwar id-drittijiet tal-awtur u d-drittijiet relatati fis-suq uniku diġitali⁴.

Fis-sentenza tagħha, mogħtija mill-Awla Manja, il-Qorti tal-Ġustizzja tiddeċiedi b'mod partikolari li, fl-istat attwali tad-dritt tal-Unjoni, l-operaturi tal-pjattaformi online ma jwettqux, huma stess, komunikazzjoni lill-pubbliku tal-kontenut protett mid-drittijiet tal-awtur li l-utenti tagħhom jqiegħdu illegalment online, sakemm dawn l-operaturi ma jikkontribwixxux, lil hinn mis-sempliċi tqegħid għad-dispożizzjoni ta' pjattaformi, billi jagħtu lill-pubbliku aċċess għal tali kontenut bi ksar tad-drittijiet tal-awtur. Barra minn hekk, il-Qorti tal-Ġustizzja ddeċidiet li dawn l-operaturi jistgħu jibbenefikaw mill-eżenzjoni ta' responsabbiltà, fis-sens tad-Direttiva 2000/31 dwar il-kummerċ elettroniku, bil-kundizzjoni li ma jkollhomx rwol attiv ta' natura li jagħtihom tagħrif u kontroll tal-kontenut imtella' fil-pjattaforma tagħhom.

Il-kunsiderazzjonijiet tal-Qorti tal-Ġustizzja

Fl-ewwel lok, il-Qorti tal-Ġustizzja teżamina l-kwistjoni dwar jekk l-operatur ta' pjattaforma ta' kondivizzjoni ta' vidjos jew ta' pjattaforma ta' hosting u ta' kondivizzjoni ta' fajls, li fuqha l-utenti jistgħu jqiegħdu illegalment għad-dispożizzjoni tal-pubbliku kontenut protett, iwettaq huwa stess, f'kundizzjonijiet bħal dawk inkwistjoni f'dawn il-kawzi, 'komunikazzjoni lill-pubbliku' ta' dan il-kontenut, fis-sens tad-Direttiva 2011/29 dwar id-drittijiet tal-awtur⁵. Qabel kollox, il-Qorti tal-Ġustizzja tfakkar l-għanijiet u d-definizzjoni tal-kunċett ta' "komunikazzjoni lill-pubbliku" kif ukoll il-kriterji komplementari li għandhom jittieħdu inkunsiderazzjoni fil-kuntest tal-evalwazzjoni individwalizzata li dan il-kunċett jimplika.

Għalhekk, il-Qorti tal-Ġustizzja tenfasizza, fost dawn il-kriterji, ir-rwol indispensabbli li għandu l-operatur tal-pjattaforma u n-natura intenzjonali tal-intervent tiegħu. Fil-fatt, dan iwettaq att ta' komunikazzjoni meta huwa jintervjeni, bl-għarfien shih tal-imġiba tiegħu, sabiex jagħti lill-klijenti tiegħu aċċess għal xogħol protett, u dan b'mod partikolari meta, fl-assenza ta' dan l-intervent, dawn il-klijenti ma jkunux jistgħu, bħala principju, igawdu x-xogħol imxandar.

¹ Direttiva 2001/29/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, tat-22 ta' Mejju 2001, dwar l-armonizzazzjoni ta' ċerti aspetti ta' drittijiet tal-awtur u drittijiet relatati fis-soċjetà tal-informazzjoni (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 17, Vol. 1, p. 230).

² Direttiva 2000/31/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-8 ta' Ġunju 2000 dwar ċerti aspetti legali tas-servizzi minn soċjetà ta' l-informazzjoni, partikolarment il-kummerċ elettroniku, fis-Suq Intern (Direttiva dwar il-kummerċ elettroniku) (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 13, Vol. 25, p. 399).

³ Direttiva 2004/48/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, tat-29 ta' April 2004, fuq l-infurzar tad-drittijiet tal-proprjetà intellettwali (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 17, Vol. 2, p. 32).

⁴ Direttiva (UE) 2019/790 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' April 2019 dwar id-drittijiet tal-awtur u drittijiet relatati fis-Suq Uniku Diġitali u li temenda d-Direttivi 96/9/KE u 2001/29/KE (ĠU L 2019, 17.5.2019, p. 92). Din id-direttiva tistabbilixxi, għall-operaturi ta' pjattaformi online, sistema għda ta' responsabbiltà speċifika għax-xogħlijiet imqiegħda online illegalment mill-utenti ta' dawn il-pjattaformi. Din id-direttiva, li għandha tiġi trasposta minn kull Stat Membru fid-dritt nazzjonali tiegħu sal-7 ta' Ġunju 2021, timponi b'mod partikolari fuq dawn l-operaturi li jiksbu awtorizzazzjoni tad-detenturi tad-drittijiet, pereżempju, billi jikkonkludu ftehim ta' liċenzja, għax-xogħlijiet imqiegħda online mill-utenti tal-pjattaforma tagħhom.

⁵ Artikolu 3(1) tad-Direttiva 2001/29 dwar id-drittijiet tal-awtur. Skont dan l-artikolu, l-Istati Membri għandhom jipprovdu lill-awturi bid-dritt esklużiv li jawtorizzaw jew jipprojbixxu kull komunikazzjoni lill-pubbliku tax-xogħlijiet tagħhom, bil-fili jew mezzi mingħajr fil, inkluż it-tqegħid għad-dispożizzjoni tal-pubbliku tax-xogħlijiet tagħhom b'mod li membri tal-pubbliku jista' jkollhom aċċess għalihom minn post u f'hin magħżul individwalment minnhom.

F'dan il-kuntest, il-Qorti tal-Ġustizzja tiddeciedi li l-operatur ta' pjattaforma ta' kondiviżjoni ta' vidjos jew ta' pjattaforma ta' hosting u ta' kondiviżjoni ta' fajls, li fuqhom l-utenti jistgħu jqiegħdu illegalment għad-dispożizzjoni tal-pubbliku kontenut protett, ma jwettaqx "komunikazzjoni lill-pubbliku" tagħhom, fis-sens tad-Direttiva dwar id-drittijiet tal-awtur, sakemm ma jikkontribwixxix, lil hinn mis-sempliċi tqegħid għad-dispożizzjoni tal-pjattaforma, billi jagħti lill-pubbliku aċċess għal tali kontenut bi ksur tad-drittijiet tal-awtur.

Dan ikun b'mod partikolari l-każ meta dan l-operatur ikollu għarfien konkret tal-provvista illegali ta' kontenut protett fil-pjattaforma tiegħu u jastjeni milli jhassarha jew jibblokka l-aċċess għaliha minnufih, jew meta l-imsemmi operatur, minkejja li jkun jaf jew għandu jkun jaf li, b'mod generali, kontenut protett ikun tqiegħed illegalment għad-dispożizzjoni tal-pubbliku permezz tal-pjattaforma tiegħu minn utenti tagħha, jastjeni milli jimplementa l-miżuri tekniċi xierqa li wieħed jistenna minn operatur normalment diligenti fis-sitwazzjoni tiegħu sabiex jikkombatti b'mod kredibbli u effettiv il-ksur tad-drittijiet tal-awtur fuq din il-pjattaforma, jew meta jipparteċipa fl-għażla ta' kontenut protett ikkomunikat illegalment lill-pubbliku, jipprovdi fil-pjattaforma tiegħu għodod speċifikament maħsuba għall-kondiviżjoni illegali ta' tali kontenut jew xjentement jippromwovi tali kondiviżjoni, li jista' jidher mill-fatt li l-operatur ikun adotta mudell ekonomiku li jinkoraġġixxi lill-utenti tal-pjattaforma tiegħu jkkomunikaw illegalment lill-pubbliku kontenut protett fuqha.

Fit-tieni lok, il-Qorti tal-Ġustizzja teżamina l-kwistjoni dwar jekk operatur ta' pjattaformi online jistax jibbenefika mill-eżenzjoni ta' responsabbiltà, prevista mid-Direttiva 2000/31 dwar il-kummerċ elettroniku⁶, għall-kontenut protett li l-utenti jkkomunikaw illegalment lill-pubbliku permezz tal-pjattaforma tiegħu. F'dan il-kuntest, il-Qorti tal-Ġustizzja teżamina jekk ir-rwol eżerċitat minn dan l-operatur ikunx newtrali, jiġifieri jekk l-aġir tiegħu ikunx purament tekniku, awtomatiku u passiv, li jimplika l-assenza ta' għarfien jew ta' kontroll tal-kontenut li huwa jaħżen jew jekk, għall-kuntrarju, l-imsemmi operatur għandux rwol attiv tali li jagħtih għarfien jew kontroll ta' tali kontenut. F'dan ir-rigward, il-Qorti tal-Ġustizzja tiddeciedi li dan l-operatur jista' jibbenefika mill-eżenzjoni mir-responsabbiltà, sakemm ma jkollux rwol attiv ta' natura li jagħtih għarfien jew kontroll tal-kontenut imtella' fil-pjattaforma tiegħu. Il-Qorti tal-Ġustizzja tippreċiża fuq dan il-punt li, sabiex jiġi eskluż mill-benefiċċju tal-eżenzjoni mir-responsabbiltà, prevista minn din id-direttiva, tali operatur għandu jkun jaf bl-atti illegali konkreti tal-utenti tiegħu relatati ma' kontenut protett li jkun imtella' fil-pjattaforma tiegħu.

Fit-tielet lok, il-Qorti tal-Ġustizzja tippreċiża l-kundizzjonijiet li fihom id-detenturi tad-drittijiet, skont id-Direttiva 2001/29 dwar id-drittijiet tal-awtur⁷, jistgħu jiksbu ordnijiet ġudizzjarji kontra l-operaturi ta' pjattaformi online. Għalhekk, hija tiddeciedi li din id-direttiva ma tipprekludix li, skont id-dritt nazzjonali, il-proprietarju ta' dritt tal-awtur jew ta' dritt relatat ikun jista' jikseb digriet fuq rikors kontra l-operatur, li s-servizz tiegħu jkun intuża minn terz sabiex jippreġudika d-dritt tiegħu mingħajr ma dan l-operatur ikun sar jaf bih, fis-sens tad-Direttiva 2000/31 dwar

⁶ Artikolu 14(1) tad-Direttiva 2000/31 dwar il-kummerċ elettroniku. Skont din id-dispożizzjoni, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li, fil-każ ta' provvista ta' servizz minn soċjetà tal-informazzjoni li tikkonsisti fiż-żamma ta' informazzjoni pprovduta minn dak li jirċievi s-servizz, il-fornitur ma jkunx responsabbli għall-informazzjoni maħżuna fuq talba ta' destinatari tas-servizz, bil-kundizzjoni li l-fornitur ma jkunx effettivament jaf bl-attività jew bl-informazzjoni illegali u, fir-rigward ta' talba għad-danni, ma jkollux għarfien ta' fatti jew ċirkustanzi li minnhom tidher l-attività jew l-informazzjoni illegali, jew li l-fornitur tas-servizz, mill-mument li jkollu tali għarfien, jaġixxi fil-pront sabiex jirtira l-informazzjoni jew jirrendi l-aċċess għaliha impossibbli.

⁷ Artikolu 8(3) tad-Direttiva 2001/29 dwar id-drittijiet tal-awtur. Skont din id-dispożizzjoni l-Istati Membri għandhom jiżguraw li id-detenturi tad-drittijiet ikunu f'pożizzjoni biex japplikaw għal restrizzjoni kontra intermedjarji li s-servizzi tagħhom jkunu użati minn terzi partijiet biex jiksru d-drittijiet tal-awtur jew dritt relatat.

il-kummerċ elettroniku⁸, bil-kundizzjoni li, qabel il-ftuħ tal-proċedura ġudizzjarja, dan il-ksur ikun ġie kkomunikat minn qabel lil dan l-operatur u li dan ma jkunx intervju minnufih sabiex jirtira l-kontenut inkwistjoni jew jibblokka l-aċċess u jiżgura li dan il-preġudizzju ma jseħħ

Madankollu, huma l-qrati nazzjonali li għandhom jiżguraw, fl-applikazzjoni ta' tali kundizzjoni, li din ma twassalx sabiex il-waqfien effettiv tal-preġudizzju jiġi jiddewwem b'mod li jikkawża danni sproporzjonati għal dan id-detentur.

⁸ Artikolu 14(1) (a) tad-Direttiva 2000/31 dwar il-kummerċ elettroniku.